

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN VĂN HỘI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGOÀI CÔNG LẬP
Ở TỈNH HẢI DƯƠNG**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: **GS.TS. NGUYỄN QUANG UẤN**

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học thực sự của cá nhân tôi. Luận văn được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của GS.TS. Nguyễn Quang Uẩn. Các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình khoa học nào khác.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Học viên

Nguyễn Văn Hội

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sỹ này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ của nhiều tập thể và cá nhân.

Trước hết, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành đến các thầy giáo, cô giáo trong Ban giám hiệu, khoa Quản lý giáo dục, phòng Quản lý khoa học, thư viện Trường Đại học Thái Nguyên, thư viện trường Đại học Sư phạm Hà Nội đã tận tình giúp đỡ tôi trong học tập và công tác quản lý của mình, nhất là trong quá trình tiến hành đề tài luận văn.

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến GS.TS Nguyễn Quang Uẩn, người thầy đã hướng dẫn giúp đỡ tôi trong việc định hướng về nội dung đề tài, phương pháp nghiên cứu khoa học cũng như tận tình giúp đỡ trong suốt quá trình nghiên cứu để tôi hoàn thành được luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo, chuyên viên Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Dương, Ban giám hiệu các thầy cô giáo và Ban đại diện cha mẹ học sinh trường THPT bán công Trần Phú thị xã Chí Linh tỉnh Hải Dương, các đồng chí Lãnh đạo các xã, phường có học sinh học tại trường đã tạo điều kiện thuận lợi và nhiệt tình giúp đỡ tôi có được các thông tin cần thiết để phục vụ cho đề tài nghiên cứu của mình.

Với thời gian và kinh nghiệm nghiên cứu còn hạn chế, bản thân dù đã cố gắng rất nhiều, song chắc chắn luận văn này không thể tránh khỏi những thiếu sót, kính mong các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp thông cảm, giúp đỡ, đưa ra những chỉ dẫn quý báu cho tôi.

Xin trân trọng cảm ơn !

Tác giả

Nguyễn Văn Hội

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các sơ đồ.....	vi
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GDĐĐ CHO HỌC SINH THPT.....	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu	5
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài.....	5
1.1.2. Nghiên cứu ở trong nước	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	9
1.2.1. Khái niệm đạo đức	9
1.2.2. Khái niệm giáo dục đạo đức	12
1.2.3. Khái niệm quản lý GDĐĐ	13
1.3. Lý luận về GDĐĐ cho HS ở trường THPT	14
1.3.1. Mục tiêu giáo dục đạo đức cho HS ở trường THPT	14
1.3.2. Nội dung giáo dục đạo đức cho HS ở trường THPT	14
1.3.3. Phương pháp giáo dục đạo đức cho HS.....	15
1.3. 4. Hình thức giáo dục đạo đức	16
1.3.5. Phương tiện giáo dục đạo đức	18
1.3.6. Đánh giá chất lượng giáo dục đạo đức.	18
1.4. Lý luận về quản lý hoạt động GDĐĐ cho HS THPT và THPT ngoài công lập. .	19
1.4.1. Mục tiêu quản lý GDĐĐ.....	19
1.4.2. Quản lý việc xây dựng kế hoạch GDĐĐ.....	19
1.4.3. Xây dựng bộ máy quản lý GDĐĐ cho học sinh.....	20
1.4.4. Tổ chức thực hiện kế hoạch GDĐĐ cho học sinh	20
1.4.5. Chỉ đạo các hoạt động giáo dục đạo đức cho HS	21

1.4.6. Quản lý việc kiểm tra đánh giá.....	22
1.5. Biện pháp quản lý GDĐĐ của hiệu trưởng trường THPT và trường THPT ngoài công lập.....	22
1.5.1. Đặc điểm, đặc thù riêng của trường THPT ngoài công lập.....	22
1.5.2. Người Hiệu trưởng THPT- Chủ thể quản lý GDĐĐ cho HS ở trường ngoài công lập.....	24
1.5.3. Biện pháp quản lý giáo dục đạo đức.....	27
Tiểu kết chương 1.....	29
Chương 2 : THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG GDĐĐ VÀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GDĐĐ Ở TRƯỜNG THPT BÁN CÔNG TRẦN PHÚ THỊ XÃ CHÍ LINH TỈNH HẢI DƯƠNG.	30
2.1. Vài nét về kinh tế - xã hội - giáo dục ở thị xã Chí Linh tỉnh Hải Dương.....	30
2.1.1. Một số nét về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của thị xã Chí Linh.....	30
2.1.2 .Vài nét về giáo dục thị xã Chí Linh.....	31
2.1.3. Trường THPT bán công Trần Phú.....	31
2.2. Thực trạng GDĐĐ và QLGDĐĐ cho HS trường THPT bán công Trần Phú.	34
2.2.1. Thực trạng hoạt động GDĐĐ cho HS trường THPT bán công Trần Phú thị xã Chí Linh.....	34
2.2.2 Thực trạng quản lí GDĐĐ cho HS ở trường THPT bán công Trần Phú thị xã Chí Linh	50
Tiểu kết chương 2.	62
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CỦA HIỆU TRƯỞNG CHO HSTHPT NGOÀI CÔNG LẬP Ở TỈNH HẢI DƯƠNG	63
3.1. Cơ sở định hướng cho việc đề xuất các biện pháp	63
3.2. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	64
3.2.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	64
3.2.2. Nguyên tắc đảm bảo tính toàn diện và hệ thống.....	64
3.2.3. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	64
3.2.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn và tính khả thi	64

3.3. Các biện pháp quản lý hoạt động GDĐĐ cho học sinh THPT hệ ngoài công lập ở tỉnh Hải Dương	65
3.3.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho các lực lượng tham gia GDĐĐ cho HS	65
3.3.2. Biện pháp 2: Kế hoạch hóa công tác quản lý GDĐĐ cho HS	67
3.3.3. Biện pháp 3: Tổ chức cụ thể hóa chuẩn mực đạo đức đối với học sinh THPT ..	69
3.3.4. Biện pháp 4: Nâng cao nghiệp vụ cho các lực lượng tham gia GDĐĐ cho HS trong nhà trường	71
3.3.5. Biện pháp 5: Chỉ đạo phối hợp các lực lượng trong và ngoài nhà trường tham gia quản lý GDĐĐ cho học sinh	73
3.3.6. Biện pháp 6: Tổ chức chỉ đạo xếp loại hạnh kiểm của học sinh	78
3.3.7. Biện pháp 7: Huy động các nguồn lực, tăng cường cơ sở vật chất, các điều kiện cho các hoạt động giáo dục đạo đức học sinh	80
3.4. Môi quan hệ giữa các biện pháp	81
3.5. Khảo nghiệm nhận thức của các khách thể về mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp QLGDĐĐ cho HS TPHT ngoài công lập	82
Tiểu kết chương 3.	84
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	85
1. Kết luận.....	85
2. Khuyến nghị.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Ban giám hiệu	BGH
Cán bộ quản lí	CBQL
Cách mạng	CM
Cha mẹ học sinh	CMHS
Chủ nghĩa xã hội	CNXH
Công nghiệp hóa, hiện đại hóa	CNH-HĐH
Đạo đức	ĐĐ
Điểm trung bình	ĐTB
Điểm lệch chuẩn	ĐLC
Giáo dục	GD
Giáo dục đạo đức	GDĐĐ
Giáo dục công dân	GDCD
Giáo viên	GV
Giáo viên chủ nhiệm	GVCN
Học sinh	HS
Khoa học kĩ thuật	KHKT
Ngoài công lập	NCL
Quản lí	QL
Trung học phổ thông	THPT

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Kết quả giáo dục của nhà trường trong 3 năm gần đây	33
Bảng 2.2. Kết quả thực hiện mục tiêu giáo dục đạo đức cho học sinh	34
Bảng 2.3. Kết quả thực hiện nội dung giáo dục các phẩm chất đạo đức cho học sinh trong nhà trường	36
Bảng 2.4. Kết quả thực hiện các phương pháp giáo dục đạo đức cho học sinh trong nhà trường	38
Bảng 2.5. Kết quả thực hiện các hình thức giáo dục đạo đức cho học sinh	40
Bảng 2.6. Kết quả sử dụng các phương tiện, điều kiện cơ sở vật chất xây dựng môi trường giáo dục đạo đức cho học sinh.	42
Bảng 2.7. Kết quả việc đánh giá về các biểu hiện hành vi đạo đức của học sinh	44
Bảng 2.8. Kết quả xếp loại hạnh kiểm của học sinh nhà trường trong 3 năm học.	47
Bảng 2.9. Kết quả thực hiện xây dựng kế hoạch giáo dục đạo đức cho học sinh trong nhà trường.	50
Bảng 2.10. Kết quả thực hiện xây dựng bộ máy tổ chức, quản lí trong hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh	52
Bảng 2.11. Kết quả thực hiện các biện pháp chỉ đạo giáo dục đạo đức cho học sinh.	54
Bảng 2.12. Kết quả thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh	56
Bảng 2.13. Kết quả đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến quản lí giáo dục đạo đức cho học sinh	60
Bảng 3.1. Kế hoạch hoạt động kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam	68
Bảng 3.2. Kết quả xếp loại Hạnh kiểm học sinh (kì, năm học)	79
Bảng 3.3. Kết quả nhận thức mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp quản lí giáo dục đạo đức cho học sinh	82

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1: Mối quan hệ giữa Hiệu trưởng trường THPT với các lực lượng trong việc giáo dục đạo đức học sinh.	26
Sơ đồ 2: Mối quan hệ giữa các biện pháp.	82

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ở bất kì thời đại hay chế độ nào, con người với trí tuệ và sức khỏe của mình luôn là chủ thể sáng tạo ra nền văn minh nhân loại. Đảng ta xác định con người vừa là mục tiêu vừa là động lực của sự phát triển xã hội, nên chỉ rõ *“Phát triển giáo dục phải thực sự là quốc sách hàng đầu”* [9] và nói: *“Mục tiêu giáo dục là đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập và chủ nghĩa xã hội; hình thành bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực công dân, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”* [29].

Đương thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: *“Công tác giáo dục đạo đức trong nhà trường là một bộ phận quan trọng có tính chất nền tảng của giáo dục trong nhà trường xã hội chủ nghĩa. Dạy cũng như học phải biết chú trọng cả đức lẫn tài. Đức là đạo đức cách mạng, đó là cái gốc quan trọng”* [31] và Người cũng đã khẳng định: người có tài mà không có đức là người vô dụng, người có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó.

Qua lời dạy của Người và quan điểm của Đảng chúng ta thấy rằng GDĐĐ là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của giáo dục con người, và để công tác GDĐĐ đạt kết quả tốt thì việc quản lí GDĐĐ là một trong các nội dung quan trọng của quản lí giáo dục và đào tạo con người nói chung.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, đặc biệt khi nước ta chuyển sang nền kinh tế thị trường theo định hướng XHCN, tính cạnh tranh của kinh tế thị trường làm xuất hiện một số mặt trái và cùng với các tệ nạn xã hội đã tác động rất lớn đến một bộ phận thế hệ trẻ. Một số thanh niên, học sinh, sinh viên sa vào lối sống tùy tiện, cầu thả và thực dụng. Do vậy việc GDĐĐ và quản lí GDĐĐ cho HS trở lên cấp thiết. Nhiệm vụ của GDĐĐ là giúp cho HS nhìn nhận những chuẩn mực đúng và các giá trị đúng vừa phục vụ lợi ích của bản thân và lợi ích của cộng đồng. Đảng và Nhà nước chỉ rõ, trong những năm tới cần *“Tăng cường giáo dục công dân, giáo dục đạo đức, lòng yêu nước, chủ nghĩa Mác-Lênin ...tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động xã hội, văn hóa thể thao phù hợp với lứa tuổi và yêu cầu giáo dục toàn diện”* [13]